

**Bácsalmás Város
Polgármesterétől**

.... / 2023. KT

Véleményező Bizottság:

Humánpolitikai Bizottság

Tárgyalás módja

Nyílt ülés

Döntéshozatal módja:

Egyszerű többség

Témafelelős: Prikidánovics Antal

Melléklet: 2 db

..... sz. előterjesztés

**Bácsalmás Város Képviselő-testületének
2023. május 30-i soros ülésére**

**Átfogó értékelés a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
2022. évi ellátásáról
tárgyban**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít, melyet a Képviselő-testület megtárgyal.

Az értékelést a képviselő-testület által történő megtárgyalását követően továbbítani kell a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályához.

A törvényi rendelkezéseknek megfelelően a testület 2023. évi munkatervében a májusi ülés napirendjére tűzte az átfogó értékelés tárgyalását.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés, valamint a család-és gyermekjóléti szolgálat, illetve a család és gyermekjóléti központ beszámolója az előterjesztés melléklete.

Tisztelt Képviselő-testület!

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2022. évi értékelést megvitatni és az alábbi határozati javaslatot egyszerű többséggel [Mhótv. 47. § (2) bekezdés alapján] elfogadni szíveskedjék.

Határozati javaslat

Tárgy: Átfogó értékelés a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2022. évi ellátásáról

Bácsalmás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést, valamint a család-és gyermekjóléti szolgálat, illetve a család és gyermekjóléti központ beszámolóját az előterjesztés szerint fogadja el.

Határidő: azonnal,

Felelős: Németh Balázs polgármester

Operatív felelős: Prikidánovics Antal osztályvezető

A határozatról értesül:

- kivonattal:

1. Németh Balázs polgármester
2. Patocskai Ibolya jegyző
3. Prikidánovics Antal osztályvezető
4. Szabó Erika intézményvezető

Bácsalmás, 2023. május 17.

Németh Balázs
polgármester

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi ellátásának átfogó értékelése

A képviselő-testület, valamint a jegyző hatáskörébe tartozó feladatok teljesítése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. §. (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig - külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának. A gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a megyei gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0 – 18 éves korosztály adataira:

Demográfiai adatok:

Bácsalmás város lakóinak száma: 6404 fő, ebből a 18 év alattiak száma: 1090 fő.

A 18 életév alattiak kor szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakult:

3 év alattiak	222 fő
4-6 év közötti	183 fő
7-14 év közötti	427 fő
15-18 év közötti	258 fő

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

Az önkormányzat a Gytv., valamint helyi rendelet szabályai szerint biztosította a szociálisan rászorult gyermekek pénzbeli és természetbeni ellátását. Jelentős azoknak a gyermekeknek a száma melyek a település jegyzőjének döntése alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak.

3. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítottak száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek száma 2022. december 31-én: 181 fő.

A támogatásban részesülő gyermekek kor szerinti megoszlása:

6 év alattiak	60 fő
7-14 év közötti	79 fő
15-18 év közötti	34 fő
19 év feletti	8 fő

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel érintett családok száma: 84

A családok megoszlása a gyermekek száma szerint:

1 gyermekes	34 család
2 gyermekes	21 család
3 gyermekes	13 család
4-5 gyermekes	13 család
6 vagy több gy.	3 család

A támogatásban részesítettek megoszlása a családban 1 főre jutó havi jövedelem alapján:

/2022. dec. 31.-i állapot/

- nyugdíjminimum 50 %-át sem éri el:	61 fő
- nyugdíjminimum 50 %-100 %-a között:	102 fő
- nyugdíjminimum felett	18 fő

Elutasított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérelmező nem volt.

4. Egyéb, a Gytv.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok:

Önkormányzati segély:

2022. évben 53 családban nevelkedő 159 gyermeknek nyújtottunk önkormányzati segélyt, amelynek összege 636.000 Ft.

Kérelem elutasítására nem került sor.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást az önkormányzat kivételes esetekben nyújtja természetbeni ellátásként, akkor, ha rendeltetésszerű felhasználása csak ebben a formában biztosítható.

5. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

A gyermekétkeztetést az önkormányzat által működtetett konyhák biztosítják. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult óvodások és általános iskolások ingyenes étkeztetésben részesülnek.

a) 100 %-os normatív kedvezményben részesülők számított létszáma:

- bölcsődés: 17 fő
- óvodás: 133 fő
- általános iskolás: 159 fő

- középiskolás: 11 fő
- b) 50 %-os normatív kedvezményben részesülők számított létszáma:
 - általános iskolás: 59 fő
 - középiskolás: 28 fő
- c) normatív kedvezményben nem részesülők számított létszáma:
 - bölcsődés: 3
 - óvodás: 8 fő
 - általános iskolás: 79 fő
 - középiskolás: 70 fő

Önkormányzatuk 2022-ben 15 gyermek nyári étkeztetését biztosította.

6. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az önkormányzat a család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységén keresztül biztosítja. Az alapellátásban érintett gyermekek száma 42 fő (18 család). Átmeneti nevelésben részesült gyermekek száma 36 fő (24 család), védelembe vétellel érintett gyermekek száma 35 fő (16 család). Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma 0 fő.

Hatósági intézkedések számát tekintve 38 javaslat került benyújtásra a gyámhivatal felé az alábbiak szerint

- védelembe vételre 25,
- nevelésbe vételre 4,
- családba fogadásra 1,
- gyermek gondozási helyének megváltoztatása 5,
- megelőző pártfogás ügyében pedig 3.

A gyermekek napközbeni ellátása az oktatási-nevelési intézmények szolgáltatásainak igénybevételével történik.

A 2,5 éves életkort betöltött gyermekek óvodai elhelyezése igény szerint biztosított volt.

A bölcsődei ellátást 2020. évtől intézmény fenntartásával biztosítja az önkormányzat, kettő csoportban 26 gyermek veheti igénybe a bölcsődei szolgáltatást.

Gyermekek veszélyeztetettségének okai:

- iskolai, óvodai hiányzás,
- orvosi, egészségügyi, védőnői ellátás elmulasztása,
- nem megfelelő személyi és környezeti higiénés feltételek,
- beilleszkedési nehézség, magatartászavar, teljesítményzavar,
- családi veszekedések, konfliktusok,
- szülői elhanyagolás,
- költözések,
- szülők vagy a család életvitele, életvezetése,
- szülők szenvedélybetegségei,
- anyagi problémák,
- gyermeknevelési problémák,
- szabálysértés, garázdaság, lopás
- gyakran változó élettársi kapcsolatok.

Az év folyamán várandós anyát nem kellett gondozni.

A jelzőrendszer tagjaival megfelelő volt az együttműködés. A jogszabályban előírt 6 alkalommal megtartásra került az észlelő – jelzőrendszer tagjaival a szakmaközi megbeszélés. 2022. évben 70 jelzés érkezett a jelzőrendszer tagjaitól, mely esetek kivizsgálása, az eredményekről, a tett intézkedésekről a visszajelzés megtörtént.

7. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Ellenőrzések tapasztalatai:

2022. április 20. napján a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a Család – és gyermekjóléti szolgálat feladatellátásával kapcsolatban egy konkrét család ügyében a keletkezett iratokat, dokumentumokat bekérte, megvizsgálta. A vizsgálat megállapítása: a becsatolt, vizsgált dokumentumok alapján a családban felmerülő veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban a munkatársak a hatályos jogszabályok szerint jártak el.

8. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és milyen intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:

- hatósági munka jó színvonalának megtartása,
- prevenció erősítése: a hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős programjainak növelése, a szülők

- részére a gyermekeik nevelését támogató ellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- szakmai programok bővítéséhez pályázati lehetőségek keresése,
- szociális diagnózis készítésének fokozása.

Lehetőség esetén az alábbiak megvalósítása is hatékonyan szolgálná a problémák kezelését:

- Átmeneti krízis otthon: átmeneti ellátást nyújt bántalmazott anyáknak, vagy egyéb krízis helyzetbe került családoknak.
- Fogyatékosok nappali foglalkoztatója: fogyatékkal élők számára nappali ellátást biztosít, tehermentesítve a hozzátartozókat.

9. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

Bűnmegelőzési program gyermekvédelmet érintő pontjainak bemutatása:

Kistérségi együttműködésre épülő bűnmegelőzési programmal rendelkezünk. A program feladat-kitűzéseinek 3. pontja szerint:

„a családsegítő szolgálatok, gyermekjóléti szolgálatok, gyámhatóságok és szociális munkások, szociális intézmények bevonásával:

- el kell készíteni a települések bűnmegelőzési, közbiztonsági válságtérképét /védelembe vett, veszélyeztetett gyerekek, elhagyott, magányos, egyedülálló idősok/,
- különös figyelmet kell fordítani a szenvedélybetegségek, a kábítószer-fogyasztás megelőzésére. Növelni kell a rendőrség kábítószer-megelőzésben feladatot ellátó - egészségügyi, oktatási, stb. - szervek, feladatot vállaló civil szervezetek együttműködését /tanórai foglalkozás, tanórán kívüli fórumok/

A programban foglaltaknak megfelelően osztálytermi oktatás idején (covid vírus – online oktatás) bemutató és ismeretterjesztő foglalkozások keretében tájékoztattuk az érdeklődő csoportokat az internet veszélyeiről, közlekedési szabályokról, drog és szer használat káros hatásairól.

Az általános iskolában a D.A.D.A. program keretében az online oktatás időszakát kivéve havi rendszerességgel került sor bűnmegelőzési órák megtartására a programban meghatározott osztályok részére.

2022-ben a fiatalok által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések az alábbiak:

- kábítószer fogyasztása, kábítószer birtoklása: 1
- lopás: 2
- rongálás: 1

2022-ben 1 fő gyermekkorú ellen indult eljárás közfeladatot ellátó személy elleni erőszak elkövetése miatt.

Fiatalok sérelmére elkövetett bűncselekmény nem volt.

Gyermekkorúak sérelmére nem követtek el bűncselekményt.

10. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.)

Civil szervezetekkel való együttműködésben ellátott feladatok.

A településen működő civil szervezetek tevékenységük alapján elsősorban az ifjúság sport és szabadidős programjainak szervezésében vállalnak szerepet, valamint adományok gyűjtését, kiosztását segítik.

Kimagasló a Máltai Szeretetszolgálat bácsalmási csoportjával az együttműködés. Meg kell említeni új együttműködésként a katymári Segítő Házzal történő kiváló és szoros együttműködést.

Összegzés:

Az Önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait megfelelően látta el, a törvényben meghatározott ellátási kötelezettségét teljesítette. A jövőben is törekedni kell a jelzőrendszer hatékony működtetésére, valamint a pályázati lehetőségek függvényében új programok szervezésére.

Bácsalmás, 2023. május 16.

Patocskai Ibolya
jegyző

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékeléséhez 2022. évről

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott szolgáltatások a Bácsalmáson, Csikérián, Mátételkén és Bácsszőlősen élő lakosság számára biztosítjuk. A nyújtott szolgáltatások igénybevétele önkéntességen alapul, térítésmentes, bárki igénybe veheti faji, vallási, szociális, egészségügyi körülményekre, vagy politikai hovatartozásra való tekintet nélkül. Igénybe veheti egyén, család, szülő, vagy maga a gyermek is. Adott család életébe történő hatósági beavatkozás kizárólag csak akkor valósítható meg, ha a gyermek védelme az önkéntesség során nem valósul meg.

A családsegítők munkaidejének 50%-a területen családgondozással, 50%-a az irodában ügyfélfogadással és adminisztrációs tevékenységgel töltendő le.

Azon dolgozunk, hogy a településünkön élő gyermekek megfelelő anyagi és szociális biztonságban, megfelelő oktatási és kulturális közegben, békés, nyugodt környezetben, biztonságos, szeretetteljes, gondoskodó családban fejlődhessenek.

2022-ben Bácsalmáson 58 család állt szolgálatunk gondozásában az alábbiak szerint:

- 24 családnál 36 gyermek átmeneti gondozásban nevelkedett.
- Egy gyermek került nevelésbe - kórházból már nevelőszülőkhöz került az újszülött.
- 16 családnál 35 gyermeket védelembe vétel keretében gondoztunk.
- 11 családnál 19 gyermek esetében indult védelembe vételi eljárás - elhanyagoló szülői magatartás, szakemberekkel való együttműködés hiánya, gondozatlan lakókörnyezet, iskolai mulasztás, bántalmazás gyanúja, lakhatási problémák miatt.
- 3 védelembe vett gyermek került ki a rendszerből - 2 gyermek gyámhivatali megszüntetés miatt, 1 gyermek pedig betöltötte a 18. életévét.
- 1 védelembe vett család elköltözött – itt 2 gyermek érintett.
- 18 családnál 42 gyermeket alapellátás keretében gondoztunk.

Látóköreinkbe a következő okok miatt kerülnek klienseink:

- anyagi, életvezetési problémák,
- szenvedélybetegségek,
- kapcsolati konfliktusok,
- gyermeknevelési problémák,
- iskolakerülés, igazolatlan hiányzások, A törvény szankciókat tesz lehetővé a szülő irányában kötelezettsége elmulasztása kapcsán. A családi pótlék tanköteles korú gyermek esetében iskoláztatási támogatásként kerül folyósításra, amennyiben az igazolatlan mulasztás eléri az 50 órát, a támogatás szüneteltetésére kerül sor. 16 év alatti gyermek esetében a védelembe vétel is elrendelésre kerül),
- magatartási problémák,
- iskolai teljesítménnyel összefüggő problémák, közösségbe való beilleszkedési nehézségek.

Elmondható, hogy továbbra is magas azon eseteknek a száma, ahol a **gyermek külön élő szülőjével való kapcsolattartása ütközik akadályokba**. A kapcsolat megromlása után az édesapa és édesanya közötti viszony olyan mértékben megromlik, hogy közös gyermekük érdekében sem képesek a megfelelő kommunikációra. Ilyen esetekben a kapcsolattartás veszekedésekkel, konfliktusokkal teli, vagy meg sem valósul, annak ellenére, hogy az a gyermek érdekeit szolgálná. Ebben az esetben a Központunk pszichológusához, Kinigopulos Mártához irányítjuk klienseinket.

Egyszeri esetkezelések:

Egyszeri segítségnyújtás alkalmával jellemzően információnyújtás ügyintézés, tanácsadás történik. Szükség esetén a probléma feltárása után a megfelelő ellátórendszerhez továbbirányítjuk a szolgáltatást igénybe vevőt. 2022. évben is nagyon sok volt az egyszeri esetkezelésünk száma: pl. óraállások diktálása, közüzemekkel kapcsolattartás, időpontok kérése (bírószág, orvos, kórház stb.), hivatalos levelek írása, végrehajtókkal kapcsolattartás, bíróság felkérésére környezettanulmányok készítése válás, gyermekelhelyezés esetén, gyámhivatal felkérésére környezettanulmány készítése gondnoksági ügyekben.

Forgalmi napló alapján az igényelt szolgáltatások statisztikai számai és egyéb szakmai tevékenységek

Sor-szám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Szolgáltatásban részesülők
1.	Információnyújtás	139	58
2.	Segítő beszélgetés	318	109
3.	Tanácsadás	66	47
4.	Hivatalos ügyekben való közreműködés	351	161
5.	Családlátogatás	583	161
6.	Közvetítés központhoz	6	22
7.	Közvetítés más szolgáltatáshoz		
8.	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-pénzbeli	43	97
9.	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-természetbeni	93	145
10.	Szakmaközi megbeszélés	6	-
11.	Kríziskezelés	8	17
12.	Környezettanulmány elkészítésében közreműködés	16	25
13.	Konfliktuskezelés	13	6
14.	Esetmegbeszélés	19	42
15.	Esetkonferencia	10	38
16.	Közösségfejlesztés		
17.	Adománykövetítés	357	161
18.	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	0	0
19.	Esetkonzultáció	32	61
20.	Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	16	9
19.	ÖSSZESEN:	2076	1159

A fenti adatokból látszik, hogy 2022. évben is a segítő beszélgetés, információnyújtás és az ügyintézésben való segítségnyújtás leginkább jellemző. Az információnyújtás rövid interakciót jelent az ügyfél és a szakember közt, addig a segítő beszélgetés több alkalmas, bizalmon alapuló kapcsolatot jelent. Jelentős a családlátogatások száma, ami azt jelenti, hogy a családokat lakóhelyükön többször is meglátogatjuk.

Jelzőrendszer által küldött jelzések 2022. évben

Megnevezés	Jelzések száma
Kórház, orvos, védőnő	20
Óvoda	2
Iskolák	33
Rendőrség	11
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	1
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	0
Máltai Szeretetsz.	0
Állampolgár	2
Névtelen	0
Pedagógiai Szaksz.	1
Összesen:	70 (72)

A jelzésekben megjelölt főbb veszélyeztető tényezők a következők voltak:

- iskolai, óvodai hiányzás,
- orvosi, egészségügyi, védőnői ellátás elmulasztása,
- nem megfelelő higiénés feltételek,
- beilleszkedési nehézség, magatartászavar, teljesítményzavar,
- családi veszekedések, konfliktusok,
- szülői elhanyagolás,
- költözések,
- szülők vagy a család életvitele,
- anyagi problémák,
- gyermeknevelési,
- szabálysértés, garázdaság, lopás
- gyakran változó élettársi kapcsolatok.

A fenti jelzések mindegyike írásban érkezett a Szolgálathoz, a jelzést adót a megtett intézkedésekről minden esetben írásban értesítettük.

A jelzőrendszer tagjaival elmondható, hogy az együttműködés megfelelő, folyamatosan kapcsolatban állunk, szakmaközi eszmecsatározéseken általában részt vettek. A jövőben is fontosnak tartjuk a jelzőrendszeri tagokkal kiépített együttműködés fenntartását, a folyamatos kapcsolattartást munkánk hatékonyságának érdekében.

2022. évben megvalósult szabadidős programok

- ünnepekhez kapcsolódóan **kézműves foglalkozások** szervezése (farsang, húsvét, mikulás).
- két hétre pályáztunk az általános iskolával és a Fészekházzal összehangolva az **Erzsébet - táborra**. A Fészekház épülete adott otthont ennek a nyári tábornak. A gyerekek változatos programokon, kirándulásokon vehettek részt. Minden héten buszos kirándulást szerveztünk, egyik héten a dávodi fürdőbe, a következő héten pedig a jánoshalmi Király lovas tanyára vittük a gyerekeket. A táborozó gyerekek meglátogatták a helyi Tűzoltóságot. Az íjászattal és az agyagozással is megismerkedhettek, illetve kutyás bemutatót is szerveztünk nekik.

Tavalyi évtől a Gyermekünk Védelmében elnevezésű informatikai Rendszerben dolgozunk (GYVR). Ennek fő célkitűzése, hogy a gyermekjóléti alapellátás gyermekvédelmi szakellátás ágazati működésének átláthatósága, hatékonysága javuljon, korszerűbbé váljon, integrált informatikai rendszerekkel támogatott legyen, és biztosítsa az ágazat szereplői közötti papírmentes kapcsolattartást.

Adományozás

A Kulturális Központ és szolgálatunk szervezésében december hónapban „**Cipősdoboz**” akciót szerveztünk, melyből közel 150 hátrányos helyzetű gyermeknek tudtunk ajándécsomagot átadni. A gyermekeknek személyesen házhoz vittük a csomagokat Karácsony előtt.

Adományozásunk fő támogatója a **Magyar Élelmiszerbank** a tavalyi évben felbontotta velünk a szerződést, így a korábbi évekhez hasonlóan nem tudtunk adományokat osztani rászoruló családoknak. November végén viszont a Magyar Élelmiszerbank jóvoltából a kiskunhalasi TESCO áruházban élelmiszer adományt gyűjthettünk. A 3 nap alatt 776 kg tartós élelmiszert adományoztak, melyből intézményünk dolgozói az egyedül élő idős embereknek, családoknak készítettek csomagokat, melyet januárban, februárban osztottunk ki.

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatás jóvoltából **RSZTOP** keretében havonta tudtunk tartós élelmiszercsomagot osztani, azoknak a 0-3 éves gyermekeknek akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek és intézményi ellátást nem vesznek igénybe. Nyáron egy alkalommal a 7 -14 éves korosztálynak is volt csomagosztás, szintén azoknak, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. Ez Bácsalmáson a tavalyi évben 127 gyermeket érintett.

Ezen kívül a szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorúak számára volt a tavalyi évben két alkalommal tartós élelmiszercsomag osztás, mely Bácsalmáson kb. 120 személyt jelentett.

A Család és gyermekjóléti központ illetékességi, működési területe: Bácsalmás közigazgatási területe és a járáshoz tartozó települések (Kunbaja, Bácsbokod, Bácsborsód, Katymár, Bácsszőlős, Csikéria, Tataháza, Mátételke, Madaras).

A 2022. március 1. napjától 4 fő esetmenedzser látja el a feladatokat, amely nagy könnyebbséget jelentett az előző évhez képest. A 4 fő esetmenedzser közül 1 fő a szakmai vezetői és jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat is ellátja.

A Központ munkáját **2 fő szociális asszisztens** segíti, akik az iktatáson túl, a pszichológiai tanácsadásokon, mediációkon és esetkonferenciákon történő jegyzőkönyvek megírásában is közre működnek.

A 2 fő óvodai - és iskolai szociális segítő a járáshoz tartozó települések oktatási és nevelési intézményben látják el feladataikat. Ez 18 intézményt jelent. Ezen felül 1 fő esetmenedzser a szociális diagnózist készíti.

A munkarend igazodik a heti 40 órás munkarendhez. Az óvodai - és iskolai szociális segítők esetében a munkájuk 75% - át oktatási - nevelési intézményekben töltik, a maradék idő 25%- át pedig adminisztrációs tevékenység elvégzésére használják.

Az esetmenedzserek a munkájukat hozzávetőlegesen 50%-os arányban irodában végzik adminisztrációs tevékenységgel, 50%-ban pedig terepen, családoknál és más intézményekben ügyfélfogadással.

A 2022-es évben nehezítette a munkánkat, hogy el kellett kezdeni a munkát a Gyermeünk Védelmében Informatikai Rendszerben (GYVR) amely nem indult zökkenőmentesen. A rendszer a mai napig folyamatos fejlesztésen megy keresztül, még mindig nem kiforrott.

A Központhoz eljutó családokon belül a **leggyakoribb probléma** a gyermekek elhanyagolása, iskolai mulasztások.

A Bácsalmási Család - és Gyermejkölési Központ azokkal a családokkal és kiskorúakkal működik együtt, melyekkel kapcsolatban **jogerős hatósági intézkedés áll fenn. A következő hatósági intézkedések tartoznak Központunk munkakörébe:** védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás, utógondozás, megelőző pártfogás.

Segítséget nyújtunk a családok, gyermekek és a velük együttműködő szakemberek kapcsolatának koordinálásában, közös munka megszervezésében. Olyan gondozási - nevelési terv kidolgozását igyekszünk megvalósítani, mely hozzájárul a pozitív irányba bekövetkező változáshoz és a hatósági intézkedés megszüntetéséhez.

Központunk esetmenedzserei a településeken ügyfélfogadást tartanak. A feladatokat szakmai konzultációk alkalmával megbeszéljük. A Központ és a Szolgálatok dolgozói arra törekednek, hogy munkájuk gyümölcsöző legyen. A klienseknek nyújtott szolgáltatás során ne alakuljon ki kettős gondozás, illetve ellentétes irányú gondozás.

A statisztikát nézve 2022-ben az hatósági intézkedések számát tekintve 38 javaslat került benyújtásra a gyámhivatal felé az alábbiak szerint:

- védelembe vételre 25,
- nevelésbe vételre 4,
- családba fogadásra 1,
- gyermek gondozási helyének megváltoztatása 5,
- megelőző pártfogás ügyében pedig 3.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre nem került sor, mert az érintett család elköltözött. 2022. évben számos új család került a tatókörünkbe és sok eset húzódott át a 2021-as évről, így 2022-ben védelembe vett gyermeünk 124 fő volt, nevelésbe vett pedig 95 fő volt.

A veszélyeztető tényezők között ismét jelen volt szexuális, fizikai és lelki bántalmazás is, de nagyon sok nevelési problémával küszködő szülővel is találkoztunk. Minden településünkön voltak megszűnő esetek is, melynek hol eredményesség volt az oka, hol pedig a gyermek nagykorúvá válása.

Évről évre részt veszünk a Család - és Gyermejkölési Szolgálattal közösen az Erzsébet tábor megszervezésében és lebonyolításában. 2022-ben 2 hetet tudtunk biztosítani a gyermekeknek.

Központunk kapcsolattartási ügyelete

A Bácsalmási Család - és Gyermejkölési Központ egy nyugodt, családbarát helyet biztosít a gyermekeknek, hogy találkozhasanak különélő kapcsolattartásra jogosult szüleikkel, rokonaikkal. Az erre a célra berendezett szoba a gyermekek életkorának megfelelően felszerelt játékokkal és könyvekkel. A kapcsolattartási ügyeletet szigorú házirend szabályozza. A 2022-es évben 2 család vette igénybe ezt a szolgáltatást, 25 alkalommal. Bíróság által kijelölt és nevelőszülői hálózat által is kérhető.

Készenléti szolgálatunk:

A készenléti szolgálat kialakításának és fenntartásának célja, hogy a munkaidőn túl felmerülő krízishelyzetekben elérhetővé váljanak szakembereink. Az azonnali segítség nyújtás mellett tanácsadásra, illetve tájékoztatásra is szolgál. A készenléti telefon egy állandóan működő telefonszámon munkaidőn kívül hívható: 06-30/817-3675. A szakszerű segítség nyújtáson kívül hivatalos személyek, egyéb szervek mozgósítására is alkalmas (rendőrség, mentők, tűzoltók).

A feladatot a központ dolgozói látják el. 2022. évben 20 beérkezett esetet jegyeztünk fel. Ebből egy hétfőn egy anyának és csecsemőjének kellett anyaotthonban helyet találnunk és elszállítanunk Miskolcra, akit a párja alkohol befolyásoltság alatt fenyegetett. Ez 4 kolléga szinte egész hétfőgés munkáját vette igénybe.

Pszichológiai tanácsadás

A Bácsalmási Család - és Gyermekjóléti Központ ellátandó feladatai közé tartozik a pszichológiai tanácsadás biztosítása. A központban dolgozó pszichológus fogadja mindazokat a klienseket, akik pszichés eredetű problémáival küzdenek.

A pszichológus együttműködik a központ esetenedzserével, az óvodai és iskolai segítőkkel és a szolgálatok családsegítőivel. A 2022. évben is egy pszichológus dolgozott a Központban, Kinigopulos Márta látta el a kliensek pszichés eredetű problémáit, hetente 1 alkalommal keddenként.

Tavaly Bácsalmáson 464 tevékenységre került sor, melyből 255 fő a központ ellátottjai közül kapott hozzá időpontot. A Covid óta megnövekedett a problémáival küzdők létszáma, és ez a mostani válságban sem csillapodott. Sokszor 5-6 hetet kell várniuk a klienseknek a következő időpontig. Ehhez az adathoz hozzájön még 2 település, Madaras és Bácsbokod, ahol havonta 1-1 délelőttön biztosítunk pszichológusi tanácsadást. A vidéki szolgálatok az éves értekezleten jelezték, hogy nagyon kevés ez az idő, csak fél óra jut egy-egy kliensre. Nagy hangsúly kerül a megelőzésre, így talán elkerülhető egy-egy esetben, hogy bekerüljenek a rendszerbe. Mindezeket felül 7 mediációra is sor került, mely egy család esetében minimum 3 órát vesz igénybe.

Jogi tanácsadás

Ingyenes jogi tanácsadásra is van lehetőség, melynek célja, hogy klienseink segítséget kapjanak jogi vonatkozású ügyekben, peres eljárásokban.

Jogi tanácsadásban közvetítő szerepet tölt be a központ, szükség esetén Dr. Párczen Zoltán fogadja a klienseinket.

Gyermekvédelmi jelzőrendszer működése

A Család - és Gyermekjóléti Központ eddigi tapasztalatai szerint az ellátott települések családsegítői minden év március 31. napjáig megküldték a jelzőrendszeri intézkedési tervüket.

A települések többségében megfelelő a jelzőrendszeri tagok összetétele és tevékenysége. Egyes településeken a jelzőrendszeri felelősök meghívója ellenére leterheltség miatt ritkán jelenik meg az egészségügy képviselőjében a helyi házi orvos, illetve a rendőrség körzeti megbízottja. A Család - és Gyermekjóléti Központ által ellátott települések többsége a 2022. évben maradéktalanul 6 alkalommal megtartotta a szakmaközi tanácskozást. A tanácskozások eleget tettek a jogszabályban és a szakmai ajánlásba foglaltaknak. A szolgálatok többsége heti rendszerességgel küldi a beérkezett jelzéseket tartalmazó jelentéseket.

A jelzőrendszeri tanácsadó tevékenységének nehézségeiből kiemelhető probléma, a jelzőrendszeri tagokkal megértetni és elfogadtatni a jelzések megtételének és a szakmaközi megbeszéléseken való részvételeknek a fontosságát, illetve a jelzőrendszer tagjaitól kért véleményekben az észrevételek pontos leírását, felvállalását.

Óvodai – és iskolai szociális segítség

Az óvodai- és iskolai szociális segítői tevékenység egyedi a szociális munka területén belül. Specifikusságát a preventív és érzékenyítő feladata nyújtja. A munkavégzés fő helyszíne az oktatási és nevelési intézmények.

A segítő szakembernek külső személyként, saját kompetenciáját megtartva, bele kell simulnia egy hierarchikusan felépített és más elvek szerint működő területbe. A kezdeti nehézségek és ellenállás egyes iskolákban és óvodákban meg is szűntek. A közös segítői szándék áthidalta a szemléletbeli különbségeket.

Az óvodai és iskolai szociális segítő nemcsak a szülőknek és gyermekeknek nyújt segítséget. A pedagógusok számára is esély nyílik konzultálni a segítő szakemberrel, így a családokat érintő problémák több szempontból felépített megoldása is létre jöhet, nem utolsósorban a gyors információáramlás is fokozza a kedvező kimenetel lehetőségét.

Óvodai - és iskolai szociális segítőként három területen tudunk hatékony segítséget nyújtani a gyermekek, szülők és pedagógusok részére az alábbiak szerint:

- **Az egyéni esetkezelés során segítő beszélgetésen** vehetnek részt a tanulók és szülők. A tanulók fő problémái az oktatási intézménybe való beilleszkedési nehézségek, magatartási és tanulmányi zavarok, valamint az életkorból adódó érzelmi válságok, addikciók, kiközösítés és a bántalmazás számtalan formája.
- **A szülők** leginkább gyermekneveléssel kapcsolatosan kérnek tanácsot, valamint ügyintézéshez kérnek segítséget. és ügyintézésben való segítségkérés miatt keresnek fel minket. A pedagógusoknak konzultációs lehetőséget biztosítunk.
- **A csoportmunka**, mely kimeríti a preventív és érzékenyítő szociális munkát.

Saláta – Ugrai Krisztina óvodai – iskolai szociális segítő 2022. évben 85 alkalommal végzett egyéni szolgáltatást a diákok körében. 29 alkalommal a pedagógusok részére biztosított konzultációt. 12 alkalommal a szülők részére egyéni segítő beszélgetés keretében nyújtott segítséget.

31 alkalommal tartott csoportos foglalkozást (képességfejlesztő foglalkozás, érzékenyítő eladás) az alábbi témakörökben:

- Iskolai bántalmazás (bullying) megelőzése.
- Internetfüggőség.
- Mindenki csinálja, csak van, aki tagadja - a pletyka pszichológiája.
- Mitől alakulhatnak ki a szenvedélybetegségek.
- Önismeret és érzelmi intelligencia.

A foglalkozások, előadások összesen 423 diákot érintett.

Erdélyi Ágota óvodai - iskolai szociális segítő 2022. évben az alábbi intézmények számára biztosította a szolgáltatást:

- katymári óvoda és iskola,
- madarasi óvoda és iskola
- mátételki óvoda,
- tataházi óvoda,
- csikériaia óvoda,
- Bácsalmás Hunyadi János Gimnázium

Egyéni szociális segítő tevékenység 2022. évben: 64 fő gyermek számára tanácsadás, 19 fő szülő számára információnyújtás, 21 fő pedagógus számára konzultáció biztosítása.

34 alkalommal tartott preventív és edukációs **csoportos foglalkozást** az alábbi témakörökben:

- Online zaklatás és bántalmazás („Okos eszközök okos használata”, „Életre kelt chatek”)
- Önismeret (DISC modell személyiségtípusai, Szimbolikus énbemutatók, Énkép és éndeál)
- Gyermekjogok.
- Konfliktuskezelési technikák.

Alsó tagozatos tanulók számára képességfejlesztő foglalkozásokat tartott az alábbiak szerint:

- A körülöttünk lévő digitális világ.
- Önismeret (érzelmek felismerése).

Az óvodákban az egészségtudatos életmód (testi higiéné, ruházkodás, fogápolás) volt a csoportfoglalkozások témája.

A foglalkozások során érintett gyermekek száma 303 fő volt.

Bácsalmás, 2023. május 17.

Szabó Erika
intézményvezető